

شماره صندلی:	نام درس: فارسی ۲	 <p>باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ دبیرستان ماندگار البرز پایه یازدهم</p>	نام خانوادگی:
نام:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۳		رشته:
نام خانوادگی:	زمان امتحان: ۷۵ دقیقه	نام دبیر: آقای	کلاس:
کلاس:	تعداد صفحه: ۲	امضای دبیر	

بارم	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنای واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) زاغی در حوالی آن بر درختی بزرگ گشن خانه داشت. پ) حسن سیرت را با صباحت توأم داشت. نادرستی های املائی را بیابید و درست هر یک را بنویسید. در فطرت کاینات به وزیر و مئونت و مظاهر محتاج نگشت . پادشاه پیلان با جمله گی هشم و اطباع خویش به آب خوردن به سوی آن چشمه رفت . شکل درست املائی واژگان را از داخل کمانک برگزینید.	۱
۱	الف) حالی (ثواب - صواب) آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید. ب) هر عصب و فکر به منبع (بی شاعبه-بی شائبه) ایمان وصل بود. پ) پرچم روس ها به (اهتزاز-احتزاز) درآمد. ت) غفلت هایم را حمل بر بی استعدادی و (مهملی - محملی) و ولنگاری کردند.	۲
۱	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش (ب) نانائیل، با تو از انتظار سخن خواهم گفت.	۳
۰/۷۵	نوع دقیق وابسته های مشخص شده زیر را تعیین کنید. استاد غزل سرای برجسته زبان فارسی، <u>خواجه حافظ شیرازی</u> یکی از ارکان ادبیات فارسی است .	۴
۰/۷۵	در هر یک از جمله های زیر، یک نقش تبعی بیابید و نوع هر یک را بنویسید. الف) آنها به من و تو دروغ گفته اند. (ب) سعدی، شاعر شیرازی، در شیراز به خاک سپرده شد.	۵
۰/۵	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. الف) «ساخته نمی شود» شکل مجهول فعل «نمی سازد» است . (ب) «فرزند و پسر» رابطه معنایی «تضمن» دارند.	۶
۰/۵	واژه «خندان» را در نقش قید در جمله به کار برید. هر یک از واژگان زیر، مشمول کدام یک از وضعیت های چهارگانه واژه ها در گذر زمان می شوند؟ الف) سپر (ب) شوخ	۷
۰/۵	از میان صفت های روبرو، یک صفت فاعلی و یک صفت مطلق را مشخص کنید. آسمانی - خریدار - گرفتار - خوب	۸
۰/۵		۹
۰/۵		۱۰

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱	در هر یک از سروده های زیر، فقط یکی از آرایه های برجسته «جناس همسان، حسن تعلیل، پارادوکس، کنایه، تضمین» را بیابید و مشخص کنید. (یک آرایه اضافه است). الف) بخوردم بسی اندوه قوم و خویش / ندیدم یکی مرد، غمخوار خویش ب) همه برده سر در گریبان فرو / نشد هیچ کس را هوس رزم او پ) درفشان لاله در وی چون چراغی / ولیک از دود او بر جانش داغی ت) بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی زخم مردن غم عاشق است	۱۱
۱	در بیت «به ترانه های شیرین، به بهانه های زرین / بکشید سوی خانه، مه خوب خوش لقا را» دو آرایه برجسته بیابید و واژه های سازنده هر آرایه را مشخص کنید.	۱۲

۰/۵	در بیت « در آن سیماب گون امواج لرزان / خیال تازه ای در خواب می دید » مشبه و مشبه به را مشخص کنید.	۱۳
۰/۵	بیت « بر آن گرزۀ گاوسر دست برد / بزد بر سرش، ترک بشکست خُرد » بیانگر کدام زمینه حماسه است ؟	۱۴
۰/۲۵	قالب شعری ..... در زمان مشروطه ابداع شد و بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی به کار می رود.	۱۵
۰/۲۵	کدام شخصیت ادبی، شیفته و دلبسته شعر و اندیشه حافظ بود؟ الف) آندره ژید ب) ریچارد باخ پ) گوته ت) تاگور	۱۶
۰/۵	هر یک از آثار زیر متعلق به چه کسی است ؟	۱۷
۰/۵	الف) پیامبر و دیوانه : ب) عباس میرزا، آغازگری تنها:	۱۸
۰/۵	حفظ شعر: بیت زیر را کامل کنید. مرا اوج عزّت در افلاک توست /	۱۹
۰/۵	بیت زیر از شعر خوانی « وطن » است . بیت بعدی آن را بنویسید. کنم جان خود را فدای وطن / که با او چنین است پیمان من	۱۹
پ) قلمرو فکری (۸ نمره)		
۰/۵	مفهوم عبارت « سراچه ذهنم آماس می کرد » چیست؟	۲۰
۰/۵	بیت زیر چه پیامی به خواننده می رساند؟ مروّت نبینم رهایی ز بند به تنها و یارانم اندر کمند	۲۱
۰/۵	در عبارت « اما چراغدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می ایستد از یاد میر » منظور شاعر از « چراغدان » چه افرادی هستند؟	۲۲
۰/۵	با توجه به بیت « خروشید گای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو » به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف) منظور از پایمردان دیو چه کسانی هستند؟ ب) منظور فردوسی از گیهان خدیو کیست ؟	۲۳
۰/۵	در شعر زیر، « آفتاب » نماد چیست ؟ گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم نمی بینی	۲۴
۰/۵	در مصراع « بیا با گل لاله بیعت کنیم » از غزل فصل عاشقی، منظور شاعر از « لاله » چیست؟	۲۵
۰/۵	با توجه به بند « هنگامی که در فروتنی بزرگ باشیم، بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم » به پرسش ها پاسخ دهید. الف) مفهوم کلی بند چیست ؟ ب) منظور از « آن بزرگ » کیست ؟	۲۶
۰/۵	عبارت : « این تنها، خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد. » بیانگر کدام ویژگی سبک سخن سعدی است ؟	۲۷
۰/۵	معنی و مفهوم عبارت ها و اشعار زیر را بنویسید. الف) عشق حالی دو اسبه می آمد. ب) صیّاد گرازان به تگ ایستاد. پ) امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید. ت) پدرم در لاتی کار شاهان را می کرد. ث) هر روز خنیده نام تر گشت ج) ز بیم سپهبد همه راستان / بدان کار گشتند هم داستان چ) روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد.	۲۸

پیروز باشید!

گروه زبان و ادبیات فارسی

کلید زبان فارسی

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره آموزش و پرورش منطقه ۶

دیرستان ماندگار البرز

پایه یازدهم رشته ریاضی و تجربی

نام درس: فارسی ۲

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۳

زمان امتحان: ۷۵ دقیقه

نام دبیر: آقای

تعداد صفحه: ۲

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

معنای واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.

۱ الف) انبوه، پُرشاخ و برگ (۰/۲۵) ب) سرکوفت، سرزنش، ملامت (۰/۲۵) پ) زیبایی، جمال (۰/۲۵) ت) ترس (۰/۲۵)

۲ نادرتی های املائی را بیابید و درست هر یک را بنویسید.

معونت (۰/۲۵) جملگی (۰/۲۵) حشم (۰/۲۵) اتباع (۰/۲۵)

۳ شکل درست املائی واژگان را از داخل کمانک برگزینید.

الف) صواب (۰/۲۵) ب) بی شائبه (۰/۲۵) پ) اهتزاز (۰/۲۵) ت) مهملی (۰/۲۵)

۴ نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. (سه مورد)

الف) کعبه: نهاد (۰/۲۵) ب) ناتانائیل: منادا (۰/۲۵) سخن: مفعول (۰/۲۵)

۵ نوع وابسته های مشخص شده زیر را تعیین کنید.

خواجه: شاخص (۰/۲۵) شیرازی: صفت (۰/۲۵) ادبیات: مضاف الیه (۰/۲۵)

۶ در هر یک از جمله های زیر، یک نقش تبعی بیابید و نوع هر یک را بنویسید.

الف) تو: معطوف (۰/۲۵) ب) شاعر شیرازی: بدل (۰/۲۵)

۷ درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید.

الف) درست (۰/۲۵) ب) درست (۰/۲۵)

۸ او خندان از راه رسید. (و هر نمونه درست دیگر) (۰/۵)

۹ الف) سپر: با حفظ معنای قدیم، معنای جدید یافته است. (۰/۲۵)

ب) شوخ: تغییر معنا یافته است. (۰/۲۵)

۱۰ فاعلی: خریدار (۰/۲۵) - مطلق: خوب (۰/۲۵)

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۱ الف) جناس همسان: خویش و خویش (۰/۲۵) ب) کنایه: سر به گریبان فرو بردن (۰/۲۵)

پ) حسن تعلیل: داغ و سیاهی لاله از دود چراغ است. (۰/۲۵) ت) پارادوکس: زخم، مرهم است. (۰/۲۵)

۱۲ حس آمیزی (۰/۲۵) ترانه های شیرین یا بهانه های زرین (۰/۲۵)

استعاره (۰/۲۵) مه (۰/۲۵)

۱۳ مشبه: امواج لرزان (۰/۲۵) مشبه به: سیماب (۰/۲۵)

۱۴ قهرمانی (۰/۵)

۱۵ چهارپاره یا دو بیتنی های پیوسته (۰/۲۵)

۱۶ پ) گونه (۰/۲۵)

۱۷	الف (جبران خلیل جبران (۰/۲۵) ب (مجید واعظی (۰/۲۵)
۱۸	به چشمان من کیمیا خاک توست (۰/۵)
۱۹	دفاع از وطن کیش فرزادنگی است (۰/۲۵) گذشتن ز جان رسم مردانگی است (۰/۲۵)
پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰	درک و دریافتم بیشتر می شد . یا دانش ادبی من گسترش می یافت . (۰/۵)
۲۱	در شرایط سخت و در تنگناها باید نخست به یاران و زیردستان توجه کرد . حس مسئولیت در قبال دوستان و زیردستان (۰/۵) یا هر مفهوم متناسب دیگر
۲۲	افرادی که محبت و تلاش آنها مستقیماً به چشم نمی آید . محبتشان آشکار نیست . (۰/۵)
۲۳	الف) منظور از <u>پایمردان دیو</u> چه کسانی هستند؟ حامیان ضحاک (۰/۲۵) ب) منظور فردوسی از <u>گیهان خدیو</u> کیست؟ خداوند (۰/۲۵)
۲۴	نعمت ها و فرصت های از دست رفته (۰/۵)
۲۵	شهیدان (۰/۵)
۲۶	الف) فروتنی و تواضع موجب رشد و تعالی انسان می شود . (۰/۲۵) ب) خداوند (۰/۲۵)
۲۷	سهل ممتنع (۰/۵)
۲۸	معنی و مفهوم عبارت ها و اشعار زیر را بنویسید . الف) عشق در آن حال، شتابان می آمد . (۰/۵) ب) صیاد جلوه کنان (شادی کنان) (۰/۲۵) شروع به دویدن کرد . (۰/۲۵) پ) امروز حالم خوب است (۰/۲۵) و در این دو سه روز آینده اجازه حضور (۰/۲۵) داده می شود . (۰/۲۵) ت) پدرم در عین فقر و نداری ، مانند شاهان رفتار می کرد . (۰/۵) ث) روز به روز مشهورتر شد . (۰/۵) ج) از ترس ضحاک ، (۰/۲۵) همه آن انسان های خوب و درستکار ، (۰/۲۵) در انجام آن کار (امضای استشهادنامه) هم نظر شدند . (۰/۲۵) چ) دنیای مادی نمی تواند روح انسان را نابود کند . (۰/۵)